

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. F. Giodwad.

Udgivet og forlagt af N. P. Liunge.

II^{te} Aarg.

Mandag d. 3. April 1837.

Nr. 93.

Foriendes, ifølge Kongelig allernædigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

I Anledning af Bemærkningerne betræffende *Saandværker-Stiftelsen*, i Nr. 82 af *Kjøbenhavnsposten*.

Idet Undertegnede herved vedgaaer, at en Deel af Bagerlaugets Interessenter have fundet sig foranledigede til at bestemme, at de ved dem til en Stiftelse for Kjøbenhavns værdige trængende *Saandværksmestere* og disses *Enker* i Almindelighed tegnede 900 Rbd. bleve indsatte i Sparekassen, hvor de endnu ere indstaaende, skal jeg herved tillige bringe til offentlig Kundskab, hvorpaa den af disse Interessenter tagne Bestemmelse grunder sig, og da at henstille til Medborgere, hvorvidt dette kan kaldes „noget nær uødt.“ Dog maa jeg nødvendigvis forinden gjøre Læseren bekendt med enkelte af de Omstændigheder, der gif nærmest foran denne Bestemmelse.

Som bekendt er Undertegnede en af de 8 *Saandværksmestere*, der, tilligemed en Bogtrykker, den 28de Januar 1835, optraadte som Indbydere til en Stiftelse for *Saandværksstandens* værdige trængende *Mestere* og disses *Enker*; men da jeg ikke kunde stemme for, hvad der, saaledes som Indbydelsen i Almindelighed maatte forstaaes, var i aabenbar Modstrid med dens Ord, og ikke heller kunde give min Stemme til en saadan Fremgangsmaade, som den, Bestyrelsen senere har fulgt, saae jeg mig nødsaget til, efterat jeg indtil den 22de Januar 1836 stedsde havde deeltaget i Indbydernes *Moder*, at udmelde mig af deres Tal. Ved *Mødet* den 22de Januar 1836 omtaltes nemlig nogle Grundbestemmelser, som jeg omtrent 4 Maanedes tidligere havde bragt i Forslag, og hvilke skulde forelægges *Oldermændene* til Discutering i den til den 28 Januar samme Aar berammede *Generalforsamling*. Ansødsstenen i dette Forslag fandt man fornemmelig deri, at det, ved Bestemmelserne i et Par af *§§erne* (4 og 5), kunde blive muligt, at vi ikke vedbleve at være *Bestyrere*, eller kom til at danne *Formandskabet*. Endsskjønt jeg, for saa vidt muligt at lempe mig efter

de *Andres Mening*, foreslog at foie til Begyndelsen af Forslagets § 4: „Ved Siden af os (*Indbyderne*) repræsenteres *Foreningen* ved et Udvalg af de forskellige *Saandværkslaug*“ (hvilke *Repræsentanter* af deres *Midte* skulde vælge et *Formandskab*) — hvorefter det da var mindre usandsynligt, at vi ikke vedbleve at være *Bestyrere*, og endsskjønt jeg gjorde opmærksom paa, at vi, naar vi absolut vilde vedblive at være *Bestyrere*, dog i det mindste maatte yttre dette for *Oldermændene*, som da efter al Sandsynlighed ikke vilde have noget derimod, erklærede *Pluraliteten* paa det Bestemteste, at de vilde vedblive at være *Bestyrere*, og at de derom hverken behøvede at spørge eller yttre noget Ønske. Jeg erklærede nu med Bestemthed, „at jeg ikke selv vilde gjøre mig til Noget, hvortil maaste ingen *Anden* vilde have mig, end jeg selv, og at jeg da maatte fratræde, men at jeg ikke desto mindre nok skulde sørge for, at de i Bagerlauget tegnede *Bidrag* indkom, naar *Stiftelsen* i *Overeensstemmelse* med vor *Indbydelse* blev en *Stiftelse* for værdige trængende *Saandværksmestere* og disses *Enker* i Almindelighed.“ Endelig tog man den Bestemmelse, at jeg nok en Gang, nemlig til næste Dags *Formiddag*, skulde omskrive mit Forslag til *Grundbestemmelserne*, som da, efterat det var underskrevet af os alle, skulde af *Dr. Bogtrykker* Øvst besørget trykt, og vilde vi tilstille enhver *Saandværks-Oldermand* et *Exemplar* deraf, ved Siden af *Afgangskortet* til den berammede *Generalforsamling*. Til næste Dags *Formiddag* havde jeg omskrevet Forslaget, men ved *Omsendelsen* kom mit *Bud* uheldigvis først til en af de ældste af *Indbyderne*. Denne *Mand* beholdt Forslaget under det *Løfte*, at han nok skulde besørge det omsendt til *Medindbyderne*, men iftedet herfor afholdt man en *Forsamling* (hvorvidt alle *Indbyderne* toge *Deel* i denne, skal jeg lade være usagt), hvortil man ikke varlede mig, og forandrede i mit Forslag hvad man vilde forandre, uden at angive hvorfor. Dernæst blev det, efterat det var underskrevet af alle øvrige *Indbydere* (med *Undtagelse* af

ørligere vil kunne komme i Kundskab, hvis det maatte behage ham, at eftersee Forhandlingerne inellem Bestyrelsen og mig (hvilke hos mig ligge til Eftersyn for Enhver:) — da noiere vil kunne skjønne, hvorvidt en saadan Stiftelse, som Pluraliteten af Indbydterne, i Modsætning af deres egen Indbydelse, tilsigtede, med Frie kunde falde de Bidrag, der ere teguede til en Stiftelse af en ganske anden Art, „sit Eget“, og hvorvidt den Bestemmelse med de bemeldte 900 Rbd., som endeel af Bagerlaugets Interessenter have taget, kan kaldes „noget nær uædel.“ — Til lige vil det nu ogsaa bedre kunne bedømmes, hvorvidt jeg, som enkelte af Bestyrerne gientagent have yttret, har skadet Stiftelsen i den Grad, at der, naar man havde fulgt mine Raad, aldrig vilde været bygget nogen Stiftelse. Efter min Formening bør de Ideer, som man vil bringe til Udforelse ved Noget, hvortil man opfordrer Alle at bidrage, ogsaa kunne taale at stilles frem for Alle og at underkastes offentligt Omdømme; jeg er derfor af den uforgribelige Formening, at Stiftelsen, hvis man havde hyllet Offentlighed, da maaskee allerede nu vilde have været aldeles gjeldfri. Om jeg skjønner ret, saa ligger det i Bestyrelsens sidste Beskjendtgjørelse, at Bestyrelsen nu, (Efterat Sagen er bleven offentlig omhandlet) ikke længer, som hidtil, er tilbøielig til at udelukke noget Saandværkslaug. Bestyrelsen anseer altsaa nu dette for nødvendigt til Stiftelsens Gavn.

Slutteligen opfordrer jeg de enkelte af Bestyrerne for Stiftelsen, der for flere af mine Medinteressenter have yttret, at jeg har bortgivet en af Bagerlaugets Boliger i Stiftelsen til et Laug, herved til, offentlig at godtgjøre deres Udsagns Rigtighed. For det Første, har jeg ikke kunnet bortgive, hvad jeg ikke havde modtaget, og for det Andet, er det hele Generalforsamlingen bekendt, at jeg i de første Ord, jeg henvendte til Bestyrelsen, spurgte Samme, hvorpaa det grundede sig, at Bagerlauget, som efter en mig meddeelt Seddel var tiltænkt 2 Boliger i Stiftelsen, nu efter det i Forsamlingen oplæste, ikkun skulde have een Bolig i Stiftelsen, og at Bestyrelsen da svarede, „at de havde deelt om igjen, og fundet det bedre saaledes som det nu var.“

Kjøbenhavn, den 30te Marts 1837.

A. Scherfig.

Nyheds-Post.

Kjøbenhavn, den 3die April 1837. Bulletin den 3die April: „Hs. Majestæt Kongen har i afsigte Nat havt 5 til 6 Timers vederqvægende Søvn, og Allerhøiøstamme er i Dag vel tilfreds med sit Befindende.“

— Da vi ere affagte Fiender af alle unødvendige Monopoler og fremfor alt af Adresseavisens Monopol (hvorved rigtignok lidt Egoisme fra vor Side er med i Spillet), saa have vi lige fra først af i høi Grad billigt den Idee, der ligger til Grund for Hr. Larsens Commissionsstidende, og have glædet os over dens helbige Frem-

gang, fordi vi haabe, at denne Concurrence tilfød vil tvinge den overmaade privilegerede Adresseavis ikke blot til et anstændigere Udortes, men fremfor alt til billigere Avertisementspriser, og saaledes lette Byrden af en af de mange Skatter, der betyngte Kjøbenhavns Borgere, og det netop den Stat, der vel mindst af alle kan billiges, da den for en Deel udredes til Fordeel for enkelte Privatmænd. Vi regne os det altsaa for en Gæde, at høre til Commissionsstidendens Venner. At den fylder en eller to af sine sidste Spalter med Et og Andet til Opbyggelse og Belæring for En og Anden, derimod kan naturligvis heller ikke være Noget at erindre; og skjøndt det ikke kunde skade, hvis det blev gjort lidt bedre, saa kan det dog, selv saaledes som det er, have sin Nytte. Men et stort Fremskridt har Commissionsstidenden i den allersejeste Tid gjort, et Skridt, hvorved den næsten har overfædet sine Grændser, men dog alle Læser et stort Skridt — den har faaet en Mening; og denne Commissionsstidendens Mening er denne, at den ikke ynder Oprettelsen af det Thorvaldsenske Museum. Denne mærkelige Omstændighed har skaffet den den Gæde, at faae tilsendt en Artikel, undertegnet xx—xx, hvori Kjøbenhavnsposten sigtes for, ved sine Bemærkninger om den Rolle, Kieler Correspondenzblatt har spillet i denne Sag, at have gjort sig skyldig i en uretfærdig, upassende, taabelig og in subsidium ondskabsfuld Fremførd. Hvis disse Bebreidelser vare sande, da havde vi vistnok gjort os skyldige i et stort Misgreb — thi hvad den onde Billie angaaer, da er det en Insinuation, vi ville skjenke vor ærede Bederspart; deilige Argumenter ere desuden for længst komne i Miscredit. Men et Misgreb vilde det være, saameget mere utilgiveligt, som baade Sympathi og Klogskab maa gjøre os det til en kjær Pligt at holde godt Venkab med vor ærede Collega i Kiel. Men, ligesom vi ikke troe at have forsynet os mod denne ved at udtale vor Mening om den Maade, hvorpaa i hans Blad en Sag er bleven bekæmpet, for hvis Fremme vi seie levende Interesse, saaledes troe vi og at kunne tilbagevise Hr. xx—xx's Angreb, da dennes hele Forsvar for Kieler Correspondenzblatt reducerer sig til den meget dristige Paastand, at netop Plagiatet fra Paul Louis Courier skulde give dennes Artikel forhøiet Interesse. At det Bedste deri netop er det, som er taget fra Courier, ville vi ingenlunde benegte, lige saa lidt som Hr. xx—xx har kunnet benegte, at dette er afbenyttet „ei alene simpelthen, men ogsaa aldeles aabenbart“; men da den fielske Forfatter ligesaa aabenbart selv har taget det saaledes Laante til Indtagt, saa kunne vi ikke frasalde vor Bestyrdning om Plagiat, i det mindste ikke for vi have hans egne Ord for, at Hensigten med hiin simple Afbenyttelse har været „derved saa meget tydeligere at lægge for Dagen, hvormegen Lighed han har fundet mellem de Motiver, der ledede til det Forslag, Courier i Frankrig bekæmpede, og de der hos os foranledigede Enfælde til at fremkomme med Forslag til Museet.“ Skulde Kieleren paastaae dette, da maae vi høiligen beklage, at han ikke med et eneste Ord har antydet saadan Hensigt; men, da Hr. xx—xx's Formodning i saa Henseende ikke grunder sig paa andet end at Plagiatet ellers vilde være alt for grovt, saa kunne vi indtil videre ikke lade denne Undskyldning gjælde. Hvor stor Forskjel der er mellem det Chambord'ske Hof-Project og den Thorvaldsenske National-Sag troe vi allerede tilstrækkeligen at have godtgjort, og hvad Motivernes formeentlige Lighed angaaer, da skulle vi indskrænke os til den Bemærkning, at de Motiver, Courier tillægger sine Modstandere, er den usleste Servilitet og den gemeneste Egennytte. Hvad Servilitet og Egennytte der ligger til Grund for det Forslag vi her forsøgte, overlade vi til Læserne at bedømme; fordi Regjeringen har tilstaaet Portofrihed for den deraf foranledigede Correspondance, derfor er den ikke bleven til nogen Regjeringslag, endnu mindre til nogen Hofentreprise.

Det kongelige Theater. — Imorgen (Tirsdag) opføres: Bruden.

Færdig fra Trykkeriet Mandag Eftermiddag Kl. 6½.

For dette Blad tegner man sig heri Staden paa Hjørnet af Udel- og Gothersgade, Nr. 8 i Stuen, og i Provindserne paa alle kongelige Postcontoirer; Prisen er kvartaliter 2 Rbd. 48 f. S. og L. for indenbyes og 3 Rbd. 8 f. Sølv for udenbyes Abonnementer

Trykt, med Hurtigpresse, i det kgl. Officin, ved Carl C. Werner.